

Phẩm 33: NGƯỜI

Bấy giờ, trong chúng hội có Bồ-tát tên Pháp Ấn, nghe Như Lai giảng nói sáu đại chúng sinh thọ thân năm ấm, phân biệt trong ngoài hiểu rõ đều là không, hoàn toàn không thật có, trong lòng nghi ngờ rằng thức làm loạn tưởng, chẳng phải pháp chân thật. Ai là người? Sao gọi là người? Người từ đâu sinh?

Phật bảo Bồ-tát Pháp Ấn:

–Lành thay! Lành thay! Những gì ông hỏi đều là do oai thần của chư Phật ứng tiếp. Vì sao? Vì vô số a-tăng-kỳ hằng hà sa chư Phật ở quá khứ và vô số hằng hà sa chư Phật ở vị lai đều phân biệt nguồn gốc con người với danh hiệu, tên họ không thể nghĩ bàn. Hàng Nhị thừa, La-hán, Phật-bích-chi không thể nào lường tính được. Nay ông hãy lắng nghe cho rõ, suy nghĩ thật kỹ. Ta sẽ giảng nói cho ông. Ví như thế giới Ta-bà ở cõi Diêm-phù-đề có hạt giống chúng sinh, điều này không đúng. Vì sao? Vì chẳng phải tánh chân, chẳng phải loài người.

Cõi Đông: Phất-vu-đãi cũng chẳng phải loài người. Cõi Bắc: Uất-đan-việt cũng chẳng phải loài người. Cõi Tây: Câu-da-ni cũng chẳng phải loài người.

Trừ cõi Phật Vô Lượng Thọ và cõi Phật A-súc, trừ cõi Trang Nghiêm, cõi Phật Hư Không, trừ các Bồ-tát trong chúng hội hôm nay của Ta, còn lại chẳng phải người.

Vì sao? Vì từ xưa đến nay, cho đến lúc thành Phật, trong thời gian ban đầu không tạo ác. Đây gọi là loài người.

Giống như có người tu khẩu nghiệp đối với người không tu, đó gọi là loài người.

Người thọ pháp ba quy đối với người không thọ, đó gọi là loài người.

Người phụng trì năm giới đối với người không phụng trì, đó gọi là loài người.

Người tu hành mười thiện đối với người không tu hành, đó gọi là loài người.

Người hưởng Tu-đà-hoàn đối với người không hưởng, đó gọi là loài người.

Người đắc Tu-đà-hoàn đối với người không đắc, đó gọi là loài người.

Người hưởng Tư-đà-hàm đối với người không hưởng, đó gọi là loài người.

Người đắc Tư-đà-hàm đối với người không đắc, đó gọi là loài người.

Người hưởng A-na-hàm đối với người không hưởng, đó gọi là loài người.

Người đắc A-na-hàm đối với người không đắc, đó gọi là loài người.

Người hưởng A-la-hán đối với người không hưởng, đó gọi là loài người.

Người đắc A-la-hán đối với người không đắc, đó gọi là loài người.

Người hưởng Phật-bích-chi đối với người không hưởng, đó gọi là loài người.

Người đắc Phật-bích-chi đối với người không đắc, đó gọi là loài người.

Người hưởng Phật đạo đối với người không hưởng, đó gọi là loài người.

Người đắc Phật đạo đối với người không đắc, đó gọi là loài người.

Cho nên nói Nhân Tôn Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật Thế Tôn là loài người.

Phật bảo Bồ-tát Pháp Ấn:

–Hãy lắng nghe cho kỹ. Chư Phật quá khứ đối với hiện tại, vị lai, đó gọi là loài người.

Hiện tại đối với quá khứ, vị lai, đó gọi là loài người.

Vị lai đối với quá khứ, hiện tại, đó gọi là loài người.

Đối với pháp ba đời thì hiện tại đối với quá khứ, vị lai là đệ nhất. Vì sao? Vì trong hiện tại, Như Lai có thể hành pháp quá khứ, vị lai. Vì sao? Vì quá khứ đã qua, vị lai chưa đến, còn pháp hiện tại thì tự nhiên.

Chẳng phải quá khứ có thể diệt hiện tại, vị lai. Chẳng phải vị lai có thể diệt quá khứ, hiện tại.

Khi ấy, Đức Thế Tôn nói kệ:

*Quá khứ Đẳng
Chánh Giác Dạy cứu độ
chúng sinh Phân biệt
nguồn gốc người*

*Thượng, trung, hạ
vi diệu. Hiện tại Phật tối
thắng Rõ khứ, biết vị lai*

*Diệt trừ kiết trước
sau Chiếu sáng như mặt
trời. Những chúng sinh khổ
hạnh Hai chân và bốn
chân Giảng nghe pháp
cam lồ Đầy đủ trừ các
tướng.*

*Chư Thiên hành
mười thiện Từ một, hai
mười hai*

*Trên trời, dưới
chẳng phải Tạo công đức
khác nhau. Như Lai đủ
các tướng Hành thiện
không cấu uế Tánh đức
như ánh sáng Hạnh thanh
tịnh không dơ. Nếu ai sinh
phỉ báng*

*Nói Phật đạo
không thật Chết đọa
ngục A-tỳ*

*Chư Phật không cứu
được. Hơi miệng hơi tanh
dơ Thân bị phiền não đốt
Niệm ác theo bùng dậy
Đều do tội phỉ báng.*

Hành thiện tu

*công đức Thân thức
đến cõi lành Như người
vào ao tắm Sạch sẽ hết
bụi dơ.*

*La-hán, Phật-bích-
chi Đoạn diệt không còn
sinh Không còn nghĩ
thân ta Xa lìa năm
đường khổ.*

*Những pháp xưa Phật
hành Được chư Phật chấp
thuận*

*Được mọi người tôn
quý Nên hiệu Tôn Trung
Tôn.*

Nói kệ xong, Đức Thế Tôn nói với Bồ-tát Pháp Ấn:

–Đó gọi là loài người.

Bấy giờ, Bồ-tát Pháp Ấn liền đứng dậy, trích bày vai phải, gối phải quỳ sát đất, chấp tay thưa Phật:

–Lành thay! Bạch Thế Tôn! Thế Tôn nói nghĩa ấy rất hay. Đối với Như Lai thì chúng con trong hội này chẳng phải là loài người. Vậy làm thế nào để thị hiện được làm loài người?

Phật bảo Bồ-tát Pháp Ấn:

–Hiểu biết các pháp là không, không có sở hữu, không có đây, không có kia, không thấy có đây – kia. Đó gọi là loài người.

Quan sát pháp tánh không có quá khứ, hiện tại và vị lai. Hiểu biết pháp tánh là không tịch, không hai. Đó gọi là loài người.

Đối với bốn đạo quả, có người thành tựu, có người không thành tựu, không thấy có một, không thấy có hai. Đó gọi là loài người.

Đối với tướng của các pháp, không thấy trang nghiêm, không thấy có trang nghiêm, hiểu rõ đều là không tịch, chẳng phải một, chẳng phải hai. Đó gọi là loài người.

Cõi Phật thanh tịnh, trừ sạch dâm nộ si, cũng không thấy tịnh, không thấy bất tịnh. Hai việc đều như hư không. Đó gọi là loài người.

Phân biệt ba mươi bảy phẩm trợ đạo có thành có bại, không thấy trong cõi dục có người, không có người. Đó gọi là loài người.

Phát tâm rộng lớn không vì riêng mình, làm an ổn cho chúng sinh, ở đâu đều không sợ, không thấy hữu trụ, không thấy vô trụ, hai việc đều bình đẳng. Đó gọi là loài người.

Phân biệt tâm không đắm nhiễm, giữ tâm giống như hư không, không bị lay chuyển; không thấy định, cũng không thấy không định. Đó gọi là loài người.

Hướng dẫn chỉ chỗ lành cho những chúng sinh tà kiến, lấy tám pháp chân chánh để rửa sạch tâm dơ; không thấy chánh, cũng không thấy không chánh. Đó gọi là loài người.

Đối với bốn bộ chúng: Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di có đạo tâm kiên cố, không bị tham đắm, không thấy giới hạnh có phạm

hay không phạm. Đó gọi là loài người.

Như vậy, đối với pháp Như Lai thì pháp ấy càng làm lợi ích cho chúng sinh. Đối với Phật được trở lại tu các công đức, không luống qua một cách uổng phí.

Bấy giờ, trong chúng hội có bảy mươi ức chúng sinh đều phát tâm tâm cầu đạt Chánh chân vô thượng, đối với loài người tu hành Bất thoái chuyển.

